

Hørings svar til Prop. 84L

Endringer i barnevernloven (samtaleprosess, årlig tilstandsrapportering mv.)

Muntlig høring i familie- og kulturkomiteen

Landsforeningen for barnevernsbarn (LFB) er en medlems- og interesseorganisasjon for nåværende og tidligere barnevernsbarn. LFB er den eneste demokratiske brukerorganisasjonen for barnevernsbarn i Norge. Hos oss kan alle barnevernsbarn, over 12 år, som har eller har hatt tiltak i barnevernet bli medlem – helt gratis.

Vi er svært fornøyde med at departementet har foreslått en proposisjon som skal gi et raskere tidsløp enn forslaget til den nye barnevernloven. Dette er noe Landsforeningen for barnevernsbarn har løftet ved flere anledninger at er nødvendig, da flere av forslagene først og fremst er presiseringer som ikke trenger å bli behandlet som et ordinært lovforslag.

Likevel ønsker vi allerede nå å gjøre komiteen oppmerksomme på at vi opplever at departementet har valgt ut sine presiseringer litt vilkårlig sett i forhold til de tilbakemeldingene som kom i høringsrundene. Vi kommer derfor til å svare på forslagene fra departementet, og samtidig peke på noen utfordringer vi ser med de vurderingene departementet har gjort.

Departementet foreslår i kapittel 3 å utvide aldersgrensen for rett til ettervern fra 23 til 25 år. Siden Landsforeningen for barnevernsbarn er forkjemperen for dette forslaget, støtter vi naturligvis dette. Samtidig synes vi det er betenkelig at departementet velger å vente med å tydeliggjøre at tiltak kan iverksettes selv om ungdom har vært uten tiltak en periode, dette for å tydeliggjøre at ungdommen kan ombestemme seg. Landsforeningen for barnevernsbarn reagerer på dette, og ser med bekymring på at flere barnevernsbarn som har fått avslag på ettervernet sitt ikke får det gjenopprettet i tråd med nye aldersgrenser, fordi de har vært uten tiltak en periode.

Landsforeningen for barnevernsbarn ber derfor komiteen presisere i §1-3 at tiltak kan iverksettes selv om ungdommen har vært uten tiltak en periode.

LFB er positive til at departementet foreslår å innføre samtaleprosess som en varig ordning. Vi reagerer i midlertidig på at det ikke er presisert i §7-25 at samtaleprosesser ikke skal benyttes dersom barnet ikke ønsker det. Det er presisert at partene må samtykke til deltagelsen, men det forekommer ikke at barn uten partsrettigheter skal få si sin mening. Dette mener vi i Landsforeningen for barnevernsbarn svekker barn og unges rettigheter og ber om at komiteen sikrer at barnets stemme blir hørt – også i avgjørelsen om samtaleprosess.

I høringsvaret fra LFB til forslag på ny barnevernlov var vi svært positive til kapittelet om kommunens og barneverntjenestens ansvar og oppgaver. Vi er fortsatt positive til kravet om en årlig tilstandsrapportering og ser frem til å samarbeide videre om hva denne rapporteringen skal inneholde.

At departementet endelig foreslår at barneverntjenesten skal være pliktig til å informere politiet om at det er truffet vedtak om skjult adresse er vi glade for. I LFB ser vi kun på denne lovteksten som en presisering av gjeldende praksis, men det er likevel en viktig presisering slik at det fremover blir gjort likt uavhengig av kommunegrenser. Sett i sammenheng med denne plikten er vi svært glade for at departementet i kapittel 8 foreslår begrensninger i retten til dokumentinnsyn i saker for fylkesnemnda. Dette er en svært viktig presisering som Landsforeningen for barnevernsbarn støtter.

Helt til slutt ønsker vi å gjøre komiteen oppmerksomme på at LFB finner det problematisk at departementet

har vurdert at det ikke er nødvendig å presisere at samvær skal fastsettes etter en konkret vurdering ut ifra det enkeltes barns behov. Departementet argumenterer med at det er ivaretatt av Høyesterett sin uttalelse om at samvær etter omsorgsovertakelse må fastsettes konkret ut fra omstendighetene i den enkelte sak. Departementet finner det derfor ikke nødvendig for å gå videre med lovforslaget i denne omgang, og at de heller vil ta en vurdering i den nye barnevernloven. Dette synes vi er svært problematisk og ønsker å problematisere at departementet vurderer at «omstendighetene i den enkelte sak» ivaretar behovet for å konkretisere barns rettsikkerhet. Høyesterett sin uttalelse om at samvær skal «... fastsettes konkret ut fra omstendighetene i den enkelte sak» kan etter LFBs mening absolutt ikke sammenlignes med behovet for å, i lovtekst, presisere at samvær skal fastsettes ut ifra det enkelte barns behov.

Landsforeningen for barnevernsbarn oppfordrer komiteen sterkt til å gå vekk fra vurderingen til departementet, og heller sikre barn og unges rettigheter. I gjeldende barnevernlov er det presisert i §4-19 at fylkesnemnda kan, med hensyn til barnet, bestemme at det ikke skal være samvær. Dette er en god start, men vi ber om at komiteen sikrer at det i gjeldende barnevernlov tas inn at fylkesnemndas vurdering om samvær skal fastsettes ut ifra det enkelte barns behov.

Med vennlig hilsen

Landsforeningen for barnevernsbarn v/

Vilde Adolfsen

Caroline Myklebost